

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 forint.
Egy szám ára 8 kr. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 3 frt. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő: **Cs. Szabó Kálmán.**

Szerkesztő
és laptulajdonos: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttér sora 25 kr.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A nőiesség.

(G.) A modern nőkérdés mostanáig nem tudott komolylyá vergődni. Érdekes zsurpletykának tartották csak az asszonyok is, kanapépolémianak, amihez a komolyságnak semmi köze. Még az egyedüli komoly vívmányoknak, az egyetemi jogosultságnak se lett semmi hatása. Azt a pár tudományszomjas emanczipátor nőt kinevették, az ujságokban kirajzolták, pápaszemmel, kopaszra nyírott fejjel. Azt a néhány hobortos tulzót pláne, akik hobortos fejjel szürke pantallont és sima, egyszerűen szabott saccot akarnak, a selyem kosztümökért, divatos kalapokért élő-haló asszonyok, a bolondok házába akarták küldeni.

Választói jogról, meg ilyen emanczipálódásról komoly asszonyok között szó sincs és nem is lehet. Uj divatu kalap, új divatu ernyő, új divatu ruha az igazi nőkérdés tárgyai, de mikor diplomás kisasszony lesz a lányból, akár tanítónő, akár tanárnő, bizony olyan jóindulatúan megmosolyogja az ember.

Idáig a nőemancipáció, az egyenjogusítás hajhászásában nyilvánult. Most egészségesebb utra tért ugylátszik a mozgalom. Az asszony-parlament Londonban (valjon szóhoz tudtak-e egymástól jutni?) okosabb hurokat pendített meg.

A politika és társadalmi jogok kivívása nem is lehetett komoly cél. Micsoda időpazarlás volt hosszú időn keresztül azon vitatkozni, hogy a nő elszívhat-e nyilvános helyen egy cigarettát? A szabály csak az, hogy minden szabad a nőnek, a mivel a nőiességet nem tagadja. Szép, ha biciklizik a nő, de szebb, ha gyalog jár miközöttünk, mert az, hogy egymaga kirándulásra megy vagy betér sörözni egy utszéli vendéglőbe, az már mégse a mi vérmérsékletünkhöz tartozik.

Az igazi asszonyok magok tiltakoznak ez esztelen reformok ellen.

Minek ártaná belé magát a finom lelkű nő a társadalmi és politikai szenvedélyekbe, hogy közben kivessen lelkéből a gyöngédség? A viharos szenvedélyek között megfelelkeznek a nőiességről, a férfi a köteles udvariasságról és csak elveszett illúzióval lennének végtelenül szegényebbek.

A nőkérdéssel igenis kell foglalkozni és különösen nálunk. A nők helyzetén még sokat kell javítani, de a javítás nem a kávéházi cigarettázásnál meg a korteskedésnél kezdődik.

Szinte csodálatos, hogy a nők rendkívül finom érzékükkel még nem vették észre, hogy milyen ferde helyzetet foglalnak el még most is a társadalmi életben.

Kezdődik az a ferde helyzet, mikor eladó lesz a leány. Aztán megkezdődik a fliert, a miből vajmi kevésszer válik házasság. Ez folytatódik, míg a leány „hirbe nem jön”. Ilyenkor az ur vagy helyt áll és akkor létrejön egy szerencsétlen házasság, vagy megszökik s ez történik a leggyakrabban.

Ne tessék megijedni, hymen rózsalánczát

nem akarjuk rövidebbre szorítani, de ezt a különös helyzetet kell megváltoztatni. Most úgy is olyan nyári szezon van, amikor sokat lehet gondolkozni, jó lesz, ha a mamák is gondolkoznak egy keveset ezen a kérdésen.

Legyen a nő a családban az életre nevelve, hogy jó feleség, támogató társ legyen, ne pedig elnézésre szoruló, gyöngé, ideges asszony.

Tessék egyenlőséget teremteni a családban. Legyen a nő ép oly családfentartó a nőies bájak határai között erős, hisztéria nélküli morális nővé, mint a férfi. Aranyozza be annak a férfinak életét női lelkének gyöngédségével, ki érte munkába görnyed s a legnagyobb ellentétek is elsimulnak. Ne vágyják a nő a nagyvilágba, az ut göröngyös és könnyen megbotlik, hanem maradjon a családi életben, itt mindig ő lesz a legnagyobb.

Ha ez megvan, akkor aztán gondolkozhatnak „politikai egyenlőségről”, szavazójogról meg szürke pantallóról...

Belföld.

A hazai ipar pártolása. Széll Kálmán belügy-miniszter, a minap rendeletet bocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz a magyar ipar pártolása dolgában. E nagyjelentőségű rendeletben a belügyminiszter a következőket mondja:

Az állam fejlődésének és anyagi fölvirágzásának egyik főszöke a hazai ipar föllendülése. A hazai ipar fejlesztéséhez fűzött érdekeknek olyan nagy jelentőségük van, hogy minden közhatalóságnak kötelessége a nagy érdek előmozdítása. A kormány eme kötelességének tudatában a hazai ipar támogatására mindent megtesz s örömmel látja, hogy a törvényhatóságok nagy része a kormányt törekvésben dicséretes buzgalommal támogatja. Mégis közvetlen tapasztalásból, az iparosoknak sokszor jogos panaszából s a kereskedelmi miniszternek átiratából arról győződött meg, hogy egyes törvényhatóságok, városok és községek a közszükséglet beszerzésénél, a közpénzből létesített vállalatoknál nincsenek kellő tekintettel a hazai iparra, sőt néha egyenesen mellőzik, még abban az esetben is, ha a magyar vállalkozó egyenlő minőség mellett még olcsóbb is. Azt hiszi, hogy ennek a megszokás az oka s az a hit, hogy a hazai nem lehet olyan jó, mint a külföldi. A szokással szakítani kell, mert a kötelesség parancsolja, a kételkedést pedig óvatossággal és szigorú körültekintéssel kell eloszlatni. Erősen él bennem a remény — úgymond azután a miniszter — hogy a közhatalóságok a nagy cél tekintetében nemcsak nem maradnak hátra, de készek a kormány mellé önként sorakozni s e részben minden kényszer mellőzhető.

A cél elérésére legalkalmasabb, ha a törvényhatóságok, városok és községek elvileg elhatározzák és határozatilag kimondják, hogy minden közszükséglet beszerzésénél, minden vállalat és berendezés létesítésénél a hazai iparnak elsőbbséget adnak; mindazokban az esetekben, amidőn a szükséges cikket teljesen kielégítő minőségben megfelelő ár mellett szállítani képes; de különösen kívánatos az is, hogy ily irányban szabályrendeletek alkottassanak, melyekben a szükségletek beszerzésénél, valamint az ipari munkálatok kiadásánál követendő eljárás lehető tüzetességgel megállapíttassék, az esetek, melyekben külföldi cikkek beszerzése válik szükségessé, általános vonásokban meghatározottassanak és kimondassék, hogy minden ilyen esetben az ok, mely

a külföldi cikk beszerzését szükségessé teszi, a hatósági határozatban felsoroltassék.

Készséggel hajlandó vagyok gondoskodni arról, hogy ilyen szabályrendeleti tervezet esetleg kidolgoztassék és azoknak a törvényhatóságoknak s városoknak, melyek kérik, tájékoztató mintául megküldessék. A kereskedelmi miniszter pedig haladéktalanul és készséggel gondoskodik olyan közegekről, melyek a hatóságoknak tájékoztatást nyújtanak, ha kétség merül fel valamely iparcikknek az országban való beszerezhetése, akár a pályázatoknál és szakszerű megbíráásoknál követendő eljárás tekintetében. Nyomatékosan hívom föl a törvényhatóság figyelmét az ily irányú szabályrendelet fontosságára, czélszerűségére és magára a törvényhatóságnak, illetőleg városnak szolgáló hasznára.

A szabályrendelet megtartását a közvetlen felügyeletem alatt álló hatóságokkal szemben mindenkor meg fogom kívánni, hogy pedig a rendezett tanácsú városok, valamint a nagyobb községek részéről is betartassék, a felügyeletet gyakorló vármegyei törvényhatóság köteletségérzetétől bizalommal elvárom.

Hiszem s remélem, hogy jelen rendeletemnek a kívánt sikere teljesen meglesz s e részben további, akár általános, akár különleges intézkedések szükségé fölmerülni nem fog.

Vita nélkül.

— Udvarhelyvármegye közgyűlése. —

— augusztus 11.

Nem is hinné el az ember, hogy miképpen is vált lehetségessé vármegyénkben a békés munkálkodás, a melyet már itt e közgyűlésen tapasztaltunk. Jólesett gyönyörködni a higgadt, megfontolt tanácskozásban, amely az egyes ügyek legapróbb fázisaira is kiterjeszkedett, bizonyoságot téve az erélyes vezetésről, a béke és munkakedvről.

A megyeatyák, bár sokan a kedvezőtlen időjárás következtében, a mezei munkában akadályozva voltak, nem jelentek meg nagyszámmal a közgyűlésen. Azonban a megjelentek mind tudomással bírtak arról, hogy a személyi harc immár végrevalahára itt nálunk is megszűnt, s helyét a régen szükségesnek érzett munkálkodás foglalta el.

A még nem rég is utópiának tartott pacificatio bekövetkezett. *Hollaki* főispán alig jött vármegyénkbe Széll miniszterelnök hangzatos programjával, az embereket összekereste, megtöltötte kedvvel, lelkesedéssel, lecsillapította a türelmetleneket, bátorította az aggodókat, átmeneteket teremtett, tervezett, kiolgozott — és a béke helyreállt.

A főispáni instelláló közgyűlésen adott kifejezést *Ugron* Gábor annak, hogy a népszabadságnak legnagyobb biztositéka: a törvény, jog és igazság. És a midőn Széll Kálmán kimondotta e három szót, mint varázsige zúgott át ez országon, Kárpátoktól Adriáig. Ugyanakkor kérdezte, hogy mit jelent ez? És megadta rá a választ: szükség volt azt kimondani!

Bizony itt vármegyénkben, akár hogy tegyük a dolgot, érezni lehetett annak néha-néha az elmaradását, a melyet különben a politikán kívül állók igen helyesen a személyi politikára és harcra magyaráztak ki. Természetes tehát az, hogy a midőn *Hollaki*, mint pacificator lett vármegyénkbe küldve, igen sok becsületes kebelben fakadt fel a remény: — új korszak!

A megyei ellenzéki párt is tüstént feladta a harcot, a melyet különben, mivel politikai programja már kifejezésre jutott, kizárólag a személyi dolgokért tartott volt még fenn. *Hollaki* főispán igen jól tudta, hogy milyen állapotokat talál itt, s daczára ennek kész volt elfogadni e sok és nehéz küzdelmek-

kel telített magas méltóságot. Tudta azt, hogy hivatásába tartozik itt olyan közigazgatást teremteni, melyet hivatásának magas felfogása vezet és lelkesít, mely tisztaságát önmaga óvja meg; oly eljárásokat, melyekben a jog védelmének és érvényesítésének legjobb biztosítékát találjuk...

Hideg, őszi időben gyültek össze a törvényhatósági bizottság tagjai a mai rendkívüli közgyűlésre. Végnélküli, nehéz, szürke fátyol borult a világra; felhős az égboltozat és esik, esik szakadatlanul. Itt a városban nagyon megérezhetni a fűrdő-évadot; az utcán elvétve láthatni csak embereket, azok is majdnem mind vidékiek, s őszi felöltöikbe burkolódzva sietnek dolgaik után. A vármegyeház ormán ott lengedez a hatalmas trikolor s a hideg, esős szél csapkodja jobbra-balra. Erről érezhetni csak meg, ez árulja el kívülről, hogy az új regime alatt vármegyénknek ez az első és rendkívüli közgyűlése.

A tárgysorozat mindössze 24 pontból áll, s az egyes pontokkal ismerősök vigasztalják a körülállókat:

— Oda se neki! Tizenegy órára minden bizsonnyal végezzünk vele, s aztán azután újra folytathassuk a nyaralást, már a mennyiben azt az idő és körülmények engedik.

Azonban ezek a jó urak egyet kihagytak a számításból. Elfelejtették felvenni, hogy itthon van Ugron Gábor. Már pedig ez nagy dolog. Ő hozzá szól minden tárgyhöz, s ha megharagítják, kész még obstrukciót is rögtönözni, no természetesen détail. És bizony szinte így is történt. Tudniillik a tárgysorozat 16. pontja alatt volt felvéve Székely-Udvarhely városnak módosított szervezési szabályrendelete s az ellen beadott fellebbezések.

A városi képviselőtestület a módosításokat (melyeket annak idején 3, irva három napig eszközölt) a kinyomtatott tervezet szélére tette meg. Az állandó választmány a maga megjegyzéseit ugyan e példányokra jegyezte föl. Ez volt a baj. Ugron ebben tiszteletlenséget látott a törvényhatósággal szemben s indítványozta, hogy már csak azért is küldessék vissza a városnak, hogy azt három teljesen meg-egyező példányban leírassa, a mit az ellenőrzés szempontjából elkerülhetetlennek talál. Az indítványt az elnök szavazás alá bocsátotta s a többség annak tárgyalásába már most bele kívánt menni.

— Ugy? — szolt Ugron — jól van kérem, de megmutatom, hogy holnap ilyenkor is itt leszünk!

Lett erre óriási rémület, mert ha a 100. §-os ügyrendet mondatonként kezdi csakugyan bonczolgatni, bizony az eltarthat nem egy, hanem három

napig is. A megyeatyák idegesen fészkelődtek helyükön, az ajtó kilincsét egymásnak adogatták át, s rövid öt perc alatt csak az elnök, alispán, jegyző, előadók, Ugron és Dr. Gyarmathy polgármester az ügyrend készítője voltak a teremben. Azonban, általános gaudiumra, Ugron meggondolta a dolgot, mivel már az csakugyan unalmassá kezdett válni, s az elé csak annyi akadályt gördített, hogy rövid két óra alatt letárgyalódott s elfogadtatott.

A gyűlés lezeledején *Hollaki* főispán az elnöki megnyitó után bejelentette, hogy a törvényben gyökerező jogánál fogva dr. *Szó Rezső* és dr. *Bedő* Sándor gyakorló ügyvédek tiszteletbeli főügyészekké kinevezte s őket az eskü letételére felhívta, mely után a tiszti ügyészi széket dr. *Válentsik* szabadsága folytán dr. *Szó Rezső* foglalta el.

A 3. pont alá a tisztviselők fizetésének folyósítása tárgyában kelt miniszteri leirat volt felvéve. Ez esettel ismerősök már olvasóink. A fizetés fel-emelést a belügyminiszter ugyan jóváhagyta, azonban azt ez év július 1-étől folyósította. Az állandó választmány javaslata volt, hogy ez ügyben a miniszterhez felirat intézendő, hogy a folyó év első felére eső illetményeket is utaltassa ki. Az állandó vál. javaslatát a közgyűlés elfogadta s Ugron Gábor indítványára a szabályrendelet is e szerint lesz módosítva.

Ifj. *Jakab Gyula* pénztári tisztnek lemondása, a felmentvény megadása és az óvadéknak kiutalását a közgyűlés elfogadta.

A községi ügyek közé volt felvéve Sz.-Udvarhely városnak a villanyvilágítás tárgyában hozott határozata. Az áll. vál. véleményes javaslata az volt, hogy visszaküldendő s *Dioszeghy* Samu kir. főmérnök a már megkötött szerződést újabb és alapos módosításokkal látta el. A közgyűlés elfogadta. E tárgy mellett többen szólaltak föl.

Ugron Gábor azt kérde, hogy vajon azért akarja-e e város utcáit kivilágíttatni, hogy az utcáin található piszkot jobban megláthassuk?

— Tényleg azért — válaszol *Gyarmathy* Dezső — hogy a takarítás könnyebb legyen s ebben is megmutassuk, hogy a haladni akaró és tudó városok közé tartozunk.

Ezt már *Szabó* Ferencz mészáros sem hagyhatja szó nélkül, odaszól nagy ropogós hangon:

— Tegyétek kéröm azt az irást legalul!

Daniel Elek is úgy találja, hogy még csakugyan nincsen e város a villanyvilágításhoz fejlődve, sokkal több és fontosabb megoldandó kérdés vár e lakosságra, azonban ajánlja, hogy az áll. vál. javas-

latát már csak azért is fogadjuk el, hogy Sz.-Udvarhely város autonóm jogkörét ne rövidítsük meg s hiszi, hogy a városi képviselőtestületnek gondja lesz rá, hogy az még néhány évig ne kerüljön felszínre.

Az áll. vál. javaslatát a többség elfogadja.

Székely-Udvarhely városnak az aszfalt ügyében megkötött szerződését csekély módosítással elfogadják, csak Ugron Gábor tesz kifogást az ellen, hogy miért kellett azt idegen czéggel megkötöni, a midőn a magyar gyártmány ép úgy megfelelt volna s azt pártolni kötelességünk is.

Dr. *Gyarmathy* Dezső felvilágosításul mondja, hogy a legolcsóbb magyar czég is 3000 frrtal drágábban volt hajlandó azt elvállalni.

A városi számvevői választás ellen *Szabó* Ferencz és társainak, valamint *Kassay* Ignácznak beadott fellebbezését a közgyűlés elutasítja.

A gyűlés déli 1 óráig tartott, délután pedig 3 órakor kezdődött s $\frac{3}{4}$ 5 órakor az elnök elzetésével ért véget.

A gyűlés jegyzőkönyvét gróf *Lázár* főjegyző, míg a szólásra jelentkezőket *Ádám* Albert tb. főjegyző, I. s aljegyző vezette.

A hitelesítő gyűlés tegnap, 12-én délután 4 órakor volt.

Ujdonságok.

Kinevezések. *Hollaki* Ártur főispán dr. *Szó* Rezső és dr. *Bedő* Sándor gyakorló ügyvédek tiszteletbeli megyei tiszti főügyészekké kinevezte. A kinevezettek az esküt a 11-én tartott rk. közgyűlésen tették le.

A közigazgatás reformja. Politikai körökben *Szél* Kálmán miniszterelnöknek, mint belügyminiszternek korábban Komárommegyéhez, később Csanádmegyéhez intézett leiratát a legbiztosabb jelnek tekintik arra nézve, hogy a közigazgatási reform megalkotásának munkája nemsokára elő fog vétetni s ha a parlament őszi üléseit el is foglalják más teendők, ezután a közigazgatási reform kerül sorra. Különben is azt vélik, hogy ha az előfordult esetek nem is sürgetnek, *Szél* Kálmánnak kötelessége e reformmal foglalkozni, mert azt programjában a belügyi kérdéseknél a legelső sorban ígérte, kifejezve azt a célját, hogy az 1891. XXXIII. t.-cz. alapján állva, az adminisztráció az államosítás elvére helyeztessék. Az államosítás dacára aképen igyekszik az ügyeket rendezni, hogy az önkormányzat ne sebeztessek meg. Megoldandó mindenekelett a tisztviselők feyelmi

A fenyvesben.

Megszöktem az emberek közül, kimenekültem ide a szabad természetbe, a hol nyílt, őszinte minden virág, minden fűszál, ahol nincsen alakoskodás, csalás.

Itt ülök a néma, érzéketlen, zöld fenyők árnyában. Még a szellő sem lengedez. Az augusztusi nap erősen letűző sugarait a sűrű ágak egészen felfogják. Csend van. Átható mély csend. Csak egy tücsök czirpel veszekedettül. Ő tudja, hogy miért.

Isteni semmittevés, mily nagyon is szeretlek s mennyire tudom imádni ilyenkor a természetet. Elmerülök a titokzatos végtelenség nagyságának szemléletébe, számüzöm egy pár percze magamtól az életet minden nyomoruságaival, kellemetlenségeivel együtt; szinte boldognak érzem magamat, mivel a mi mostan körülvesz, abban teljesen megbízom, mert az a nagy természet, már pedig az nem csal meg soha senkit.

Új embernek érzem magamat ide künn: megtisztulva minden büntől, minden rossz gondolatától s újjászületett teremtőképességgel veszek lélegzetet a tiszta, ozondus levegőből.

Istenem mily kellemes tudat is. Semmi vagyok, mint a felszálló harmatos köd s mégis az enyém az ég, a föld, az egész mindenség, melyet nem vehet senki tőlem el s megsem irigyelhetik; egy parányi bolygó vagyok, melynek létezéséről senki nem tud semmit...

... Majd borulni kezd az égálja. Szél indul meg, amely a közeli kis hegyi patak moráját hozza füleimhez. A fák között titokzatos morgás támad s a szél a tetőn lévő nyírfák lehullott sárga leveleit hajtja felém. Megborzadok. Önkéntelen sohaj hagyja el keblemet, amint látom az elmulás, a halál e szomorú hirnőkeit.

Még egy-két hónap s ráborul a hideg éjszaka a tájra s a hold ott fenn a magasban kezdi szövögetni ezüstös sugárszárait; áttetszőbb lesz majd a

levegő s ragyogóbbak a csillagok miriádjai, melyekkel tele van hintve az égboltozat. Aztán azután hólepel borít be mindent, hegyet, völgyet, fát és fűvet s a csupas ágakat behimezi szépen a téli zuzmara kristály jéggyöngyeivel...

Csak a sugar fenyő az marad meg zölden. Magas koronáját az égneik emelve, hirdeti a földnek, fűveknek és fáknak:

— Feltámadunk, tavasz lesz ismét, édes, lágy-fuvalmakkal teljes.

Lám, alig vettem észre egy pár sárga levelet a földön, máris milyen szomorú gondolatok járnak át lelkemet.

Pedig még most nyár van, szép, virágos nyár. Az erdők rengeteg fáit mindenfelé zöldek, a kertek virággyái be vannak terítve a természet pompás, himes szönyegével s gyöngye levelek árnyában még ott van a tülemile fészke s benne édes sejtellemmel csicsereg párjának.

És mégis. Mintha arra lennék kárhóztatva, hogy ne tudjak szabadulni az emberektől bár egy rövid napra, legalább így gondolatban. Folyton előmbé tolakodnak. Igazán most érzem, hogy van isten, mert vannak emberek, akiket szeretek, akiket megértek, akiket csodálok. S mivel szerethetem és érthetem őket, hiszek istenben. Azonban ha azokból az órákból, melyeket az ember az eszmék világában töltött, hirtelen lesüllyed a mindennapi élet zajába, be lesz sodorva a mindennapi emberek közé s kényszerítve lesz abban a banális, haszontalan zajban résztvevni, amelyet társaságnak neveznek.

... Tovább megyek, hogy szabaduljak gondolataimtól s most az jut az eszembe, hogy vajon van-e teljesen boldog, megelégedett ember? Boldogság...? Legalább itt künn most a szabadban a fűvek számai, a fák levelei mind erről sutognak, a madár erről dalol szerelmes párjának s a virág kelyhében a sejtelmes tudástól csillámlik a harmat ragyogó örömben; és én megyek tovább, tovább a fák alatt, ez ünnepi szép napon, a hová nem hatol az

emberi zsongás, vidámság, kaczagás vagy egy-egy életet kioltó feyvernek tompa dörréne — és elhiszem. Elhiszük, hogy van, kell legyen, ha tudjuk, mert tudjuk, ismerjük; s hinnünk illik akkor, ha nem ismerjük, mert nem tudjuk.

Soká tartott, a míg e gondolatra rájöttem s így némi vigasztalást találtam. Mindenütt kerestem; bejártam nagy utat, érintkeztem emberekkel, akiket megfigyelék, belekiáltottam az erdő mélyébe, zugó viharba — mind hiába, nem leltem fel soha sehol. Kerestem a vízben, a harmatos fűben, az országutján — midhiába. Fölmentem a hegyre, midőn dühöngött a nyári vihar, hogy talán a villám fényénél megláthatom s bár tüzes nyelvek öltögeték felém magukat — nem láttam, nem találtam...

Majd jártam a várost, templomokat, házakat s ha másoknál észre is vevém s egy pillanatra talán azt hívém, hogy magam számára is utol értem: jött a nagy, keserű csalódás, a kiábrándulás, amely után aztán végkép fölthagytam azzal a gondolattal, hogy talán magamnak azt megszerezhetem.

Azért még nem utánoztam a skeptikusokat, kik csak azért kételkednek, hogy kételkedjenek s úgy tesznek, mintha mindig határozatlanok volnának; ellenkezőleg egész szándékom csak oda irányult, hogy bizonyosságra jussak. S hiszem, hogy ez elég jól is sikerült.

Egy késő zivatáros este magamba elmélkedve, a nagy filozófusokat forgattam, érlelődött meg bennem az a gondolat, hogy inkább magamat, inkább kívánságaimat győzzem le, mint a világ rendjét változtassam meg. Hozzászóktattam magam ahoz a gondolathoz, hogy amiért megtettem mindent, amire képes valék s még sem értem el, ugy ez rám nézve elérhetetlen. És ez teljesen megvigasztalt! Nem kívántam többé mást, csak a mit megszerezhettem — s így elégedett lettem. S most csak olyanokat ohajtok, a mit valahogyan elérhetőnek is találok; kevéssel fáj jobban az, hogy a boldogságot nem találtam föl, mint az, hogy nem vagyok kínai császár...

főntebb csak az, hogy egyik helyen esik, másik helyen meg szakad. De hát úgy látszik a türelem osztályrészükkül jutott a fürdővendégeknek, mert az időjárás jósolat a jövőre is borulást, esőt és hideget helyez kilátásba, jelöl annak, hogy bolond télre bolond nyár következik. Szegény Homoródon még csak meglennének valahogyan az időjárástól, mert azt az isten adja, hanem bizony ott a társadalmi élet is olyan, mint az időjárás. Hidegség a szivekben, hidegség a természetben. Komor őszi hangulat borított be ott mindent s így igen természetesnek találják a felöltő viselését, ami pedig ilyenkor nem szokott divat lenni. Magukba zárkozva élnek az emberek, ki-ki magának s legfőntebb az ebédnél találkoznak. A reggeli és az estéli korzó divatját multa s elvéte láthatni ez alatt egy-egy sétáló embert. Szóval az idén Homoród úgy időben, mint társadalmilag kellemetlen napokat él át, pediglen úgy a koszt, a viz, a levegő, mint zene pompásnak mondható. — A fürdővendégek névsorát itt adjuk:

Baranyai Gyula polg. isk. ig. és családja, Szeged. Dr. Sárkány Miklós ügyvéd és neje, M.-Vásárhely. Benkő Mihály és családja bankig. Kolozsvár. Rubli Román gyári hiv. Ganzl-gyár, Bpest. Vágnerné és leánya gépgyárosné, N.-Szeben. Virág Józsefné keresk., Solyossy Jánosné tanácsosné és csal. Sz.-Udvarhely. Theil N. polgármester, Medgyes. Kozmáné tanfelügyelőné, Kolozsvár. Sebess Béla és csal. Brassó. Persián keresk. és csal. Sz.-Udvarhely. Laukó Albert tanár és csal. Arad. Müller György és csal. fater. Sz.-Régen. Schuster Zelma és leánya, Medgyes. Madaras Gábor törvbíró és csal., Csanádi Zalán törvbíró és csal. Sz.-Udvarhely. Dr. Faith Péter fürdő orvos, Oláhfalva. Janó Lajos igazgató és csal. Brassó. Schiffbäumer Mihály, Sz.-Régen. Blahunka Gyuláné p. ü. m. számtanácsosné, Budapest. Zsidó Dom. és neje fővámszedő, Páncsova. Özv. Leitschaftné Greser Lujza és leánya, Medgyes. Fridrich Brandsch és csal. Szászváros. Oberth Adél és leánya, Medgyes. Dr. Szabady Ferencz és csal., dr. Szabady Tivadarné szolgabíróné, özv. Ugron Lázárné őnagys. Sz.-Udvarhely. Dr. Szabó Péter tanár és neje, Bpest. Barabás József tanár és neje Sz.-Keresztur. Csiky Ilona és testv. Kolozsv. Ilyés bíró és csal., Ilyés Miklós ezredes. Sz.-Udvarhely. Székly Miklós, Székly Tibor gyógyszerész, Kolozsvár. Justina Mircea és fia, Kóhalom. Pethő István és neje, Sz.-Keresztur. Bernatsky Mariska gyógyszer. leánya, Kecskemét. Szabó János főjegyző és neje, Páncsova. Özv. Kovács Istvánné, Besztercey Istvánné, Sz.-Udvarhely. Farkas Zalán és családja, M.-Vásárhely. Simó János unit. lelk. és neje, Torda. Bock Adolf és neje, Sz.-Régen. Özv. Kassay Farkas Danielné tábornokné, Déva. Özv. Nürdzsán Antalné, Szeben. Obert Matild és csal. Medgyes. Tomcsa Sándor és neje, Finker Lászlóné, Sz.-Udvarhely. Unger Péter és csal., Farkas Károly és csal., Nick Pál és neje, Arad. Dr. Soó Rezső ügyvéd, Soó Mariska és Erzsike, Sz.-Udvarhely. Barth József lelkész, Hosszu-Aszó. Cipu Jánosné p. ü. titk. és neje, Literát Basiliusné századosné, Brassó. Reinisch Matild, Kolozsvár. Valaschek Ferenczné, Zalahna. Vagner Heinrich és neje, Segesvár. Pollák József és csal. Kolozsvár. Vásárhelyi János törvbíró és csal. N.-Szeben. Hochman Armánd jogyzó és neje Sárkány. Dr. Teil Wilhelm, Hosszufalu. Bójthe Lászlóné, Kolozsvár. Nagy Bálint és neje, Debreczen. Reisner Józsefné és leánya, Budapest. Hochman Dorottya és leányai, Mártonfalva. Özv. Kovács Dénesné birt.-né, Oláh-Súly. Dr. Kirchgatter Lajos ügyvéd, Szeben. Sofie Augustin mérnök, Berethalom. Ilyés József járásbíró, Szász-Régen. Özv. Borsos ügyvédné és leánya, Páncsova. Szabó Albert közjegyző, gróf Haller János, Sz.-Udvarhely.

T a n ü g y.

Tudnivalók a székelyudvarhelyi m. kir. állami kö- és agyagipari szakiskolába való felvételre vonatkozólag. Rendes tanulóul az első évfolyamra felvétetnek, kik a) a tizenkétéves kort betöltötték és ehhez képest kifejtett munkaképes testalkattal bírnak, b) legalább két középiskolai osztályt, avagy pedig elemi népiskolai hat osztályt jó sikerrel végeztek.

Beiratáskor tartozik minden tanuló bemutatni: a) születési bizonyítványát, b) atyja vagy gyámja beleegyezését tartalmazó nyilatkozatát, melyben kifejezendő annak kötelezettsége is, hogy az illető a tanító teljes tartalmát bevégzi, c) iskolai bizonyítványt, d) az újraoltás megtörténtéről szóló bizonylatot.

Az intézet tanulóit sem beiratási, sem tandíjat nem fizetnek.

Minden (rendes és rendkívüli) tanuló a beiratkozás alkalmával műhelyi biztosíték címen 3 frtot tartozik az intézet pénztárába befizetni, melyből a tanulók által önhibájukból eredő károk fognak megtéríteni.

Szegény sorsu, de jó magaviseletű és szorgalmas tanulók részére több egész ösztöndíjas (ingyenes), illetve félösztöndíjas (fél ingyenes) hely áll rendelkezésre. Fél vagy egész ösztöndíjas helyre pályázó tanulók, a fent említett okmányokon kívül szegénységi bizonyítványt is kötelesek kérvényökhöz mellékelni.

A kellően felszerelt felvételi s illetve ösztöndíj iránti kérvények, az iskolai felügyelő bizottsághoz címelve, legkésőbb f. évi augusztus hó 20-ig, az igazgatóságához nyújtandók be.

Az intézettel kapcsolatosan internatus és conviktus (bennlakás és étkezés) áll fenn, melyben (a nem ösztöndíjas) tanulók (ez időszert) havi 8 frt 50 krt fizetnek.

Az intézet internatusába felvett tanulók, a szülők vagy hozzátartozóik részéről a következőkkel látandók el: 2 drb 170 cm. hosszú és 75 cm. széles fehérített vászon szalmazsák (surdé); 4 drb a szalma-

zsák nagyságának megfelelő és fehérített vászonból készült lepedő; 1 drb rövid szőrű takaró (pokrócz); 1 drb 70 cm. hosszú és 50 cm. széles vánkós; 3 drb vánkósáthuzat; 2 drb kék vászon kötény (surcz); 1 öltözet ünneplő és 1 öltözet műhelyi ruha, ezenkívül a szükséges fehérnemű (u. m. ingek, alsónadrágok, kapczák, törülközők stb-vel).

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratok nem adtnak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Furcsa. H—d. 1. Kékedni lehet, azonban háromkodni nem, legfőntebb káromkodni. 2. Hogy a híres Robinson miért nevezte el szolgáját Pénteknek? Valószínűleg azért, mivel csütörtökön találta meg.

Kicsike. Bizalmas levele megilletet Ne búsuljon, hisz a nóta is azt mondja: gombház, ha leszakad lesz más. Az olyan fiatal leányoknak sok-sok idejük van még arra, hogy férjhez menjenek. Ha egy kis ugynevezett család érte őket, olyan az csak, mint a tisztító tűz. Megedződnek általa. Nem hisznek el azontul mindjárt mindent, a mit egy szeleburdi fiatal uracska mond. A mi az arcképet illeti, mi azt ajánlanók, hogy küldje csak vissza akkor is, ha nem kéri. Levelet írni nem kell hozzá. Hisz nincs mit mondaniok egymásnak. A kép visszaküldése eleget mond Üdvözlünk és további leveleit várjuk.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Hirdetmény.

Azon t. cz. szülőknek és gyámoknak, kik fiaikat, illetőleg gyámoltjaikat a székeludvarhelyi róm. kath. főgymnasiumban akarják taníttatni, tudomására hozom, hogy fensőbb intézkedés folytán 1899—1900. tanévtől kezdve a katolikus tanulóért 20 frt, a nem katolikusokért 30 frt tandíjt kell fizetni egyaránt.

E mellett az eddig szedetni szokott egyéb díjak továbbra is fenntartatnak Székely-Udvarhelyt, 1899. augusztus 1.

Az igazgató távollétében

Daróczi János,
róm. kath. főgymn. tanár.

PAPP ZAKOR ENDRE

VASKERESKEDÉSE AZ „ARANY KASZÁHOZ”.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni gazdagon berendezett

vaskereskedésemmre

Mindennemű vajda-hunyadi vasak, legjobb minőségű öntött tégely acél kaszák, varrógép 6 évi jótállás mellett 30 frtól feljebb. Épület- és butorvasalások, szerszámok legjobb minőségben, s nagyon olcsó árban árusíttatnak el.

Igen becses pártfogásért esedezve

kiváló tisztelettel

Papp Zakor Endre.

Sodronyszeg nagy raktár!

Székely-Udvarhely város területén, a felső határban a vasuti indóházzal szemben lévő Bálint György által megnyitott utca végében lévő kertemet az utca megnyitásával, két oldalról apró telkekre 10 éves törlesztésre felosztom. Venni szándékozók Nagy Ferencz vármegyei irodatisztnel vagy Kossuth-utcai lakáson bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

özv. **SOLYMOSY PÁLNÉ.**

Sz. 10.669—1899.

szb.

Udvarhelyi járás főszolgabírójától.

Faeladási hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében az árvátfalvi II. határrészben fekvő s a patakfalvi ev. ref. egyház, ev. ref. lelkész és ev. ref. tanító tulajdonát képező, összesen 2.67 k. hold erdőterületen található 487 drb luczfenyő törzsnek mintegy 354 m³ fűrészanyag és 38 m³ épületfa készlete újabb árverését folyó évi augusztus hó 24-én d. u. 6 órára Patakfalva község házához tűzöm ki.

Kikiáltási ár 561 frt 40 kr, minek 10%-a bánatpénz.

Az árverési feltételek alóliirt főszolgabírónál és az udvarhelyjárás m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. augusztus 9-én.

Dr. Demeter Lőrincz,
főszolgabíró.